meppel.nl

Agendapunt: 7.1

Vertrouwelijkheid:
Openbaar

Meppel, 6 september 2022

Aan de Gemeenteraad.

Raadsvoorstel nr.
1660697

Onderwerp:
Wijziging energietoeslag bedrag en uitvoeringsperiode

Voorgesteld besluit:
1. De extra middelen voor uitvoering en uitbetaling van de eenmalige energietoeslag lage inkomens ter hoogte van € 1.326.000 beschikbaar te stellen en toe te voegen aan het budget voor bijzondere bijstand.

Inleiding:
De Eerste Kamer heeft op 12 juli 2022 de wijziging wetsvoorstel eenmalige energietoeslag lage inkomens aangenomen. Daarmee zijn, na publicatie, twee zaken geregeld.

1. Gemeenten ontvangen in de septembercirculaire 2022 bericht dat de algemene uitkering landelijk met 550 miljoen wordt verhoogd. Met het verzoek aan gemeenten om dit te besteden aan een verhoging van de energietoeslag met € 500 voor inwoners met een inkomen tot 120% van het sociaal minimum.
2. De participatiewet wordt gewijzigd zodat gemeenten de tijd krijgen om de aanvragen categoriale bijstand uit 2022 rechtmatig te verwerken tot 1 juli 2023. De gemeente kan daardoor ook voor een deel in 2023, met terugwerkende kracht, bijzondere bijstand voor energiekosten verstrekken.

Beoogd (maatschappelijk) effect
In het debat over de Voorjaarsnota op 5 juli jl. heeft het kabinet aangekondigd het richtbedrag van de eenmalige ET nogmaals te verhogen, van € 800 naar € 1.300. Dit is één van de manieren van het kabinet om huishoudens met een laag inkomen tegemoet te komen bij de prijsstijgingen van de energielasten in 2022. Op het moment van schrijven zijn de maatregelen in de miljoenennota nog niet bekend. We onderkennen al langer de uitdaging voor de lagere- en middeninkomens. Het kabinet, op voorspraak van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), is voornemens om lange termijn afspraken te maken over het gezamenlijk streven naar het borgen van bestaanszekerheid. De komende periode, is toegezegd aan de Tweede Kamer, vindt overleg plaats over de reikwijdte van de afspraken en het proces daar naartoe. We houden de landelijke ontwikkelingen, op dit onderwerp, in de gaten. Daarnaast staan we in goed contact met het werkveld in Meppel. De problemen die nu ontstaan worden met de huidige regelingen aangepakt, maar er zijn op meerdere gebieden, op korte termijn, andere maatregelen noodzakelijk.

Argumenten
1.1. *Extra middelen mei- en septembercirculaire gemeentefonds*
Na de bestuursrapportage van 2022 heeft het rijk via de meicirculaire een hoger bedrag voor de ET uitgekeerd dan waarmee rekening was gehouden. Daarnaast is er aangekondigd dat er via de septembercirculaire opnieuw een bedrag wordt vrijgemaakt. Met dit voorstel worden deze middelen beschikbaar gesteld voor bijzondere bijstand en uitvoeringskosten. Hierdoor kan er naast de toegekende € 800 ook de € 500 zo spoedig mogelijk worden toegekend en uitbetaald.

Kanttekeningen

1.1. *Uitspraak rechtbank over studenten*

De VNG is in gesprek met het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) over de uitspraak van de Rechtbank Gelderland 5-8-2022, ECLI:NL:RBGEL:2022:4263. In deze uitspraak is geoordeeld dat studenten niet bij voorbaat mogen worden uitgesloten van de energietoeslag voor inwoners met een laag inkomen. De VNG wacht het standpunt van SZW af. Voor nu staat de VNG achter hun eerdere standpunt (7 juli 2022). Namelijk dat voor gemeente uitbreiding van de doelgroep met studenten niet mogelijk en volstrekt onuitvoerbaar is. De verantwoordelijkheid voor deze doelgroep moet bij het rijk liggen. In Meppel wachten we deze ontwikkeling af. Misschien wordt een eerder voorstel om de ET door de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) te laten uitvoeren, alsnog aangenomen.

Er zijn geen recente cijfers bekend over studenten in Meppel, die aan dezelfde voorwaarden voldoen als de huishoudens voor de ET. De verwachting is dat het in Meppel om een kleine groep zal gaan.

Als studenten zich melden bij de gemeente Meppel en ze hebben een gelijkwaardige situatie als huishoudens die in aanmerking komen voor de ET dan worden zij geholpen op basis van de hardheidsclausule. Ook staat de individuele bijzondere bijstand voor hen open. De regels van de bijzondere bijstand verschillen ten opzichte van de ET ten aanzien van:

- de vermogenstoets (€ 6.506,00 voor een alleenstaande en € 13.010,00 voor gehuwden/ samenwonenden),
- toetsing van het energieverbruik en
- een draagkrachtberekening die rekent met 50% 'meer'inkomen boven de bijstandsnorm.

Integrale afstemming

Kwaliteitsmedewerker sociaal domein, team kwaliteit en ondersteuning. Financieel Adviseur, team Financiën en Belastingen. Juridisch beleidsadviseur team Advies.

Financiën

Onderwerp	**Dekking binnen begroting? ja/nee**	**Kosten (EUR)**	**Incidenteel / structureel**	**Grootboek-nummer**
Eenmalig energietoeslag lage inkomens	Ja	€ 1.326.000	I	61250 Bijzondere bijstand
Toelichting: Voor de kosten die voortvloeien uit de ET ontvangen we in 2022 compensatie via de algemene uitkering van het gemeentefonds. Landelijk werd hiervoor € 679 miljoen aan het gemeentefonds toegevoegd (voor kosten van de regeling en uitvoeringskosten). Via de meicirculaire werd dit verhoogd naar € 854 miljoen. Via de septembercirculaire verwachten we dat er nog € 550 miljoen aan wordt toegevoegd. Een deel van deze middelen is beschikbaar voor uitvoeringskosten.				

Voor Meppel gaat het om de volgende bedragen:

- Meicirculaire	€ 1.716.000
- Septembercirculaire	€ 1.000.000 (inschatting)
Totaal	€ 2.716.000

Via de bestuursrapportage 2022 is al € 1.390.000 verwerkt. Voorgesteld wordt om het restant van € 1.326.000 beschikbaar te stellen voor uitbetaling en uitvoering van de regeling en toe te voegen aan het budget voor bijzondere bijstand.

Het totaal aantal huishoudens met een inkomen < 120% van sociaal minimum bedraagt in Meppel (volgens het CBS) circa 1.900 huishoudens. Tot 1 augustus 2022 zijn er circa 1300 huishoudens waarvan is vastgesteld dat ze recht hebben op uitbetaling. Totaal 1300 x € 1.300 = € 1.690.000. Er is dan nog voldoende budget voor de huishoudens (circa 600) die nog een aanvraag kunnen doen en de uitvoeringskosten.

Om budget beschikbaar te hebben in 2023 zal een verzoek tot budget-overheveling worden ingediend. Dan zal beoordeeld worden hoeveel in 2022 is afgehandeld en hoeveel in 2023 naar verwachting nog nodig is. Waarschijnlijk zullen dan de aanvragen individuele bijstand toenemen.

Effecten overige programma's

Deze eenmalige energietoeslag heeft effect op het armoede- en schuldenbeleid. Tevens heeft het effect op de energietransitie vanuit duurzaamheid.

Communicatie

Er wordt over de ET gecommuniceerd via de website, de krant en op sociale media. Hierbij wordt zoveel mogelijk aangesloten bij de landelijke communicatiecampagne. Studentenorganisaties roepen studenten massaal op om een aanvraag ET in te dienen bij hun gemeente. Daarnaast zijn de netwerken in het veld goed geïnformeerd over de uitvoering van de ET. Zij leveren een grote bijdrage aan het verspreiden van de informatie. In onze eigen lokale communicatie wordt waar mogelijk en passend aansluiting gezocht bij de energietransitie en worden deze in communicatie aan elkaar verbonden. De jeugd zal apart worden gewezen op de mogelijkheden van de individuele bijzondere bijstand. Jongeren tot 21 jaar die via de bijzondere bijstand bekend zijn worden persoonlijk benaderd.

Uitvoering

Betrokken zijn de afdeling communicatie, KCC, duurzaamheid en sociaal domein, belastingen en financiën. Met de medewerkers wordt gecommuniceerd over de voortgang en de uitvoering. De beleidsnotitie en de beleidsregels zijn aangepast en vastgesteld door B&W. De beleidsregels worden gepubliceerd.

Effecten op pijlers duurzaamheid

In Nederland kennen wij geen vastgestelde en eenduidige definitie van energiearmoede. De globale definitie van energiearmoede welke vaak gehanteerd wordt luidt: een huishouden wordt als energiearm beschouwd als het meer dan tien procent van zijn netto-inkomen moet besteden aan de inkoop van energie om 21 °C in de woonkamer en 18°C in de overige kamers te garanderen. De aanpak van energiearmoede staat niet op zichzelf, maar wordt opgepakt in samenhang tussen sociaal beleid, energiebeleid en beleid op het gebied van de gebouwde omgeving. U wordt over de verschillende beleidsterreinen apart geïnformeerd omdat deze trajecten niet allemaal tegelijkertijd starten. U wordt over de

verschillende beleidsterreinen apart geïnformeerd omdat deze trajecten niet allemaal tegelijkertijd starten. Er is een folder over energie problemen en mogelijke oplossingen opgesteld in samenwerking met andere vakgebieden. Deze folder wordt als bijlage meegezonden bij de beschikking van de energietoeslag.

Bijlagen
1. Flyer energiekosten

Burgemeester en wethouders,
de secretaris, de burgemeester,

A.J. Kastelein R.T.A. Korteland